

Bank Spółdzielczy w Izbicy

rok założenia 1925
www.bsizbica.pl

Grupa BPS

**Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Izbicy
podlegająca ujawnieniom
według stanu na dzień 31.12.2013**

Izbica 2014

Bank Spółdzielczy w Izbicy, ul. Gminna 2, 22-375 Izbica, Sąd Rejonowym Lublin - Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego KRS 0000068026, NIP 922-00-17-378, REGON 000500949, tel.: (+48 84) 618 30 13, tel./fax.: (+48 84) 618 30 41, e-mail: bsizbica@interia.pl

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE	3
1. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	3
2. INFORMACJE O ZASADACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU	3
2.1. RYZYKO KREDYTOWE	4
2.1.2. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KONCENTRACJI ZAANGAŻOWAŃ	6
2.1.3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM EKSPOZYCJI KREDYTOWYCH FINANSUJĄCYCH NIERUCHOMOŚCI I ZABEZPIECZONYCH HIPOTECZNIE	7
2.1.4. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM DETALICZNYCH EKSPOZYCJI KREDYTOWYCH	8
2.1.5. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM REZYDUALNYM	9
2.1.6. ZASADY POLITYKI STOSOWANIA ZABEZPIECZEŃ I OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO	9
2.2 RYZYKO PŁYNNOŚCI	10
2.3. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ	10
2.4. RYZYKO WALUTOWE	11
2.5. RYZYKO OPERACYJNE	12
2.6. RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI	13
2.7. RYZYKO BIZNESOWE	13
3. FUNDUSZE WŁASNE	14
3.1. PODSTAWOWE INFORMACJE	14
3.2. STRUKTURA FUNDUSZY WŁASNYCH	15
4. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	15
4.1 INFORMACJE OGÓLNE	15
4.2. WYMÓG Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO	16
4.3. POZOSTAŁE WYMOGI KAPITAŁOWE	17
5. POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE	17

WPROWADZENIE

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień Polityki Informacyjnej Banku Spółdzielczego w Izbicy oraz Uchwały Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. wraz z późniejszymi zmianami w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

1. Informacje ogólne o Banku

1. Bank Spółdzielczy w Izbicy, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Izbicy, ul. Gminna 2, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2013 roku.
2. W 2013 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
Centrala w Izbicy, ul. Gminna 2, 22-375 Izbica
Oddział w Starym Zamościu, 22-417 Wierzba 24
Filia w Gorzkowie, ul. Główna 9, 22-315 Gorzków
Filia w Rudniku, 22-330 Rudnik 64
Filia w Zamościu, ul. Piłsudskiego 35, 22-400 Zamość
Filia w Krasnymstawie, ul. Okrzei 15, 22-300 Krasnystraw
Punkt Kasowy w Orłowie Drewnianym, 22-375 Orłów Drewniany 83
Punkt Obsługi Klienta w Izbicy, ul. Lubelska 111, 22-375 Izbica.
3. Według stanu na dzień 31.12.2013 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

2. Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku

1. W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, realizowany na podstawie wewnętrznych procedur, które podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego, w którym Bank działa.
2. Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:
  - 1) gromadzenie informacji,
  - 2) identyfikację i ocenę ryzyka, polegającą na określeniu źródeł ryzyka,
  - 3) zarządzanie ryzykiem, polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawania rekomendacji i zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających,
  - 4) monitorowanie ryzyka, polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
  - 5) limitowanie ryzyka,
  - 6) raportowanie, obejmujące cykliczne informowanie Zarządu o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.
3. Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi w ramach systemu zarządzania ryzykiem w Banku, zalicza się:
  - 1) ryzyko kredytowe,

- 2) ryzyko płynności,
  - 3) ryzyko stopy procentowej,
  - 4) ryzyko walutowe,
  - 5) ryzyko operacyjne,
  - 6) ryzyko kapitałowe,
  - 7) ryzyko braku zgodności,
  - 8) ryzyko biznesowe (ryzyko wyniku finansowego).
4. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Izbicy uczestniczą organa statutowe Banku, wyznaczone komórki organizacyjne oraz pracownicy.
- W procesie zarządzania ryzykiem strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.
- W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Zespół analiz zarządzania ryzykami i sprawozdawczości, który na dzień 31.12.2013 roku obejmował swoim zakresem monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz adekwatności kapitałowej.

2.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązywaniem się kontrahenta Banku z zobowiązań wynikających z warunków umowy. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. Minimalizacji ryzyka kredytowego służą obowiązujące w Banku regulacje i procesy kontrolne.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia.

Łączne ryzyko portfela kredytowego zależne jest od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe.

Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

- 1) badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu,
- 2) prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów,

- 3) bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych,
- 4) dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
- 5) prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami,
- 6) kontroli działalności kredytowej,

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

- 1) dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji),
- 2) analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
- 3) analizy struktury portfela kredytowego,
- 4) monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- 5) przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
  - a) organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
  - b) prawidłowym przepływie informacji,
  - c) odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
  - d) nadzorze nad działalnością kredytową.

Ograniczanie ryzyka kredytowego:

- w zakresie działań systemowo – organizacyjnych jest wynikiem określenia odpowiedniej strategii i polityki kredytowej Banku, w szczególności przyjęcia odpowiednich procedur kredytowych (regulaminy, instrukcje, wytyczne, metodyki oceny zdolności kredytowej, inne zalecenia), a także limitowania koncentracji kredytów, ustalenia podziału kompetencji decyzyjnych,
- w zakresie działań realizacyjnych, Bank określa i odwołuje się do tych regulacji, które dotyczą rozpatrywania wniosków kredytowych, opiniowania i kolegialności podejmowania decyzji kredytowych, zawierania umów kredytowych, przyjmowania zabezpieczeń spłaty kredytów czy postępowania z kredytami zagrożonymi,
- działania kontrolne to sprawozdawczość kredytowa, monitoring, tworzenie i kontrola rezerw celowych na aktywa obciążone ryzykiem oraz kontrola poziomu limitów zaangażowania.

Jako ekspozycję przeterminowaną, Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza 500 zł w przypadku ekspozycji detalicznych i 3 000 zł w przypadku pozostałych klas ekspozycji.

Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16 grudnia 2008r. (Dz. U. Nr 235, poz. 1589 z późniejszymi zmianami).

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria: kryterium terminowości (terminowość spłaty kapitału lub odsetek), kryterium ekonomiczne (badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy, poręczyciela). Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw.

Bank tworzy rezerwy celowe.

Zmianę stanu wartości rezerw na należności bilansowe w okresie od dnia 01.01.2013 do dnia 31.12.2013 roku (w tys. zł) przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Na należności normalne i pod obserwacją	Na należności poniżej standardu	Na należności wątpliwe	Na należności stracone	Razem
Stan na początek okresu	45,05	34,28		54,52	133,85
Zwiększenia rezerw celowych	12,48	0,27	2,01	0,22	14,98
Wykorzystanie rezerw					
Rozwiązanie rezerw	39,58	2,98	0,62	28,14	71,32
Stan na koniec okresu	47,64	0,28	2,99	26,60	77,51

Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej wraz z ekwiwalentem pozabilansowym, bez uwzględniania skutków ograniczania ryzyka kredytowego na dzień 31.12.2013 wynosiła 63 667 tys. zł.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2013 w tys. zł
1.	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	275
2.	ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	3 786
3.	ekspozycje wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	30
4.	ekspozycje wobec instytucji (banki)	15 532
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	13 935
6.	ekspozycje detaliczne	4 654
7.	ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	21 665
8.	ekspozycje przeterminowane	221
9.	inne ekspozycje	3 569
	RAZEM	63 667

Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe Banku na dzień 31.12.2013 wyniósł 3 346 tys. zł.

2.1.2. Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań

Celem zarządzania ryzykiem koncentracji jest zapewnienie odpowiedniej dywersyfikacji portfela aktywów pozwalającej zredukować ryzyko kredytowe związane z niewypłacalnością podmiotów charakteryzujących się podobnym profilem działania (branża), wielkością zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie a także zapewnienie odpowiedniej dywersyfikacji zabezpieczeń pozwalającej zredukować ryzyko zmian rynkowych wartości przyjętych zabezpieczeń kredytowych.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji poprzez stosowanie i monitorowanie systemu wewnętrznych limitów oraz stosowaniu kilku form zabezpieczeń danej ekspozycji kredytowej.

W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań. Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, mających na celu dywersyfikację tego ryzyka uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku.

Zasady klasyfikacji ryzyk koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymania kapitału wewnętrznego w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

Bank ma określony w Statucie obszar geograficzny, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego, poza którym nie może funkcjonować. W związku z powyższym Bank nie wyznacza dodatkowych obszarów geograficznych w celu ustalania limitów. Wszystkie zaangażowania Banku są wobec podmiotów z ww. obszaru geograficznego.

Struktura zaangażowania kredytowego według branż oraz kwota należności zagrożonych i rezerw celowych na dzień 31.12.2013r. (w tys. zł)

Nazwa branży	Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe	Należności normalne i pod obserwacją	Należności zagrożone	Rezerwy celowe
Rolnictwo	16 426	16 412	14	16
Przetwórstwo przemysłowe	2 444	2 444	0	1
Wytw. i zaopatr. w energię elektr., gaz, wodę	2 100	2 100	0	0
Handel hurtowy i detaliczny	3 955	3 955	0	0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1 203	984	219	0
Obsługa nieruchomości	1 694	1 694	0	0
Administracja publiczna i obrona narodowa	3 775	3 775	0	0
Pozostałe	13 147	13 126	21	21

2.1.3. Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie

Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie ma na celu zapewnienie bezpiecznej działalności Banku poprzez bieżące monitorowanie portfela tych ekspozycji.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie, obejmuje w szczególności następujące elementy:

- 1) określenie poziomu ryzyka kredytowego Banku w zakresie tych ekspozycji,
- 2) monitorowanie ekspozycji kredytowych i ich zabezpieczeń,

- 3) analizę wpływu zmian stóp procentowych na ryzyko transakcji kredytowej,
- 4) analizę struktury długoterminowych aktywów i pasywów Banku,
- 5) ocenę wpływu zmian cen nieruchomości na poziom ryzyka Banku,
- 6) wyznaczenie i monitorowanie maksymalnego poziomu wskaźnika LtV.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie oraz wyznaczenia akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko, Bank stosuje limity wewnętrzne oraz wyznacza parametry i wskaźniki dla portfela tych ekspozycji.

Limity wewnętrzne określają oczekiwaną strukturę portfela ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie, a także zapewniają jego dywersyfikację, zgodną z ogólną strategią i polityką Banku.

W oparciu o sporządzaną analizę Bank określa i weryfikuje poziom ryzyka kredytowego w zakresie ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie. Analiza ryzyka dostarcza informacji o sytuacji finansowej Banku oraz o jego wrażliwości na zmiany rynkowe.

2.1.4. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych

Proces zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych obejmuje w szczególności:

- 1) ustalenie i przestrzeganie limitów ograniczających ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 2) wymogi dokumentowe w zakresie badania zdolności i wiarygodności kredytowej,
- 3) korzystanie z wewnętrznych i zewnętrznych baz danych,
- 4) system uprawnień do akceptacji ryzyka,
- 5) ograniczanie strat poprzez zabezpieczenie detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 6) odpowiednie administrowanie detalicznymi ekspozycjami kredytowymi,
- 7) procesy monitorowania detalicznych ekspozycji kredytowych i dochodzenia roszczeń,
- 8) przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 9) zastosowanie narzędzi wspierających ocenę zdolności i wiarygodności kredytowej oraz zarządzanie ryzykiem portfela detalicznych ekspozycji kredytowych.

Bank monitoruje ryzyko kredytowe na jakie jest narażony w związku z zaangażowaniem w detaliczne ekspozycje kredytowe, określa poziom tego ryzyka oraz dokonuje jego analizy w celu weryfikacji poziomu ryzyka.

Bank sporządza kwartalnie raporty ukazujące podział produktowy detalicznych ekspozycji kredytowych i dynamikę, a także ich udział w portfelu kredytowym sektora niefinansowego oraz jakość portfela w podziale produktowym, w tym udział rezerw w ekspozycjach zagrożonych.

Raporty sporządza Zespół analiz zarządzania ryzykami i sprawozdawczości i prezentuje Zarządowi Banku w okresach kwartalnych, natomiast Radzie Nadzorczej w okresach półrocznych.

2.1.5. Zarządzanie ryzykiem rezydualnym

Ryzyko rezydualne wiąże się ze stosowanymi przez Bank technikami redukcji ryzyka kredytowego, które mogą okazać się mniej efektywne niż oczekiwano.

Celem systemu zarządzania ryzykiem rezydualnym w Banku jest monitorowanie tego ryzyka, zapewnienie skuteczności technik redukcji ryzyka kredytowego oraz eliminowanie ryzyka związanego ze stosowaniem zabezpieczeń kredytowych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy portfela przyjętych zabezpieczeń prawnych wg stanu na dzień 31.12.2013 roku ryzyko to określono jako nieistotne, co skutkuje brakiem wyliczania dodatkowego wymogu kapitałowego.

2.1.6. Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka kredytowego

Bank podejmując decyzje o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwości zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

W celu zmniejszenia ekspozycji Banku na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu prawnego zabezpieczenia Bank stosuje zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych jak i osobistych.

Na podstawie Instrukcji ustanawiania prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku Spółdzielczego w Izbicy, rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia stosowane przez Bank:

- 1) pełnomocnictwo do rachunku otwartego w Banku Spółdzielczym w Izbicy,
- 2) gwarancja,
- 3) hipoteka na nieruchomości mieszkalnej,
- 4) hipoteka na nieruchomości komercyjnej,
- 5) hipoteka pozostała,
- 6) kaucja,
- 7) poręczenie według prawa cywilnego,
- 8) przelew (cesja) wierzytelności,
- 9) przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- 10) przystąpienie do długu,
- 11) ubezpieczenie kredytu przez towarzystwo ubezpieczeniowe,
- 12) weksel własny i poręczenie wekslowe (awal),
- 13) zastaw rejestrowy,
- 14) oświadczenie o poddaniu się egzekucji,
- 15) pozostałe zabezpieczenia.

Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi potencjalne źródło spłaty tej wierzytelności. Z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie aktualizowana przez pracowników Banku, w ramach prowadzonego monitoringu, pod kątem adekwatności do poziomu ryzyka transakcji kredytowej.

2.2 Ryzyko płynności

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje wszystkie etapy procesu (identyfikację, ocenę, pomiar, monitorowanie, raportowanie, kontrolę), który regulują wewnętrzne procedury w Banku. Zarządzanie ryzykiem płynności objęte jest również systemem mechanizmów kontrolnych.

Pomiar i monitorowanie płynności odbywa się we wszystkich horyzontach czasowych. Pomiar ryzyka płynności przeprowadzany jest za pomocą luki (według terminów kontraktowych i urealnionych), wskaźników: płynności, zabezpieczenia płynności, stabilności bazy depozytowej, finansowania aktywów oraz koncentracji, zrywalności i odnawialności depozytów.

Poziom ryzyka płynności ograniczony jest poprzez system limitów. Zapobieganiu wystąpienia ryzyka służą także kontrola i monitoring płynności, polegające na stałej obserwacji pozycji płynności Banku. Podstawowym mechanizmem umożliwiającym bieżącą ocenę pozycji płynności jest codzienna informacja. Zespół analiz zarządzania ryzykami i sprawozdawczości codziennie przeprowadza analizę finansową ryzyka płynności, w której między innymi wyznacza nadzorcze miary płynności, wynikające z Uchwały nr 386/2008 KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, a w okresach miesięcznych ocenia wykonanie wszystkich przyjętych limitów wewnętrznych.

Bank określił plany awaryjne na wypadek znacznego pogorszenia stanu płynności finansowej.

2.3. Ryzyko stopy procentowej

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych; ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania),
- 2) ryzyko bazowe,
- 3) ryzyko opcji klienta,
- 4) ryzyko krzywej dochodowości.

Najważniejszą część ryzyka stopy procentowej w Banku związana jest z ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym, gdyż według obserwacji historycznych, w największym stopniu wpływa na poziom zmian wyniku odsetkowego.

Pomiar ryzyka przeszacowania oraz bazowego polega na:

- 1) porównaniu, metodą luki stopy procentowej, wielkości aktywów Banku

przeszacowywanych w danym przedziale czasowym z wartością pasywów przeszacowywanych w tym samym przedziale czasowym, w podziale na poszczególne stopy referencyjne,

2) wyliczaniu zmian wyniku odsetkowego w przyjętych okresach, na podstawie założonych zmian stóp procentowych.

Ryzyko opcji klienta Bank bada na dwóch poziomach:

1) w ramach opracowywania nowych produktów lub zmian w już obowiązujących regulacjach, tak by uniknąć zawierania zobowiązań zbyt ryzykownych dla Banku,

2) poprzez analizę poziomu wykorzystywania opcji klienta, na podstawie zrywalności depozytów oraz spłat kredytów przed terminem umownym.

Ryzyko krzywej dochodowości występuje w sytuacji angażowania się Banku w instrumenty aktywne i pasywne z terminami przeszacowania powyżej 3 miesięcy.

Bank przeprowadza scenariusze testów warunków skrajnych. Metodologia testowania warunków skrajnych w zakresie ryzyka stopy procentowej polega na wyznaczaniu zmiany wyniku odsetkowego Banku przy założeniu szokowej zmiany stóp procentowych o 200 punktów bazowych w przypadku analizy luki ryzyka bazowego.

Uwzględniając ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych, oraz ryzyko bazowe przy założeniu spadku stóp procentowych o 2p.p. na dzień 31.12.2013r zmiana dochodu wyniesie (-) 552 tys. zł, tym samym fundusze własne obniżyłyby się o 5,66%.

2.4. Ryzyko walutowe

Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.

Bank kształtuje pozycję walutową w ramach limitu otwartej pozycji walutowej całkowitej nie przekraczającej 2% funduszy własnych oraz limitów dla każdej z walut osobno, dostosowując operacyjnie zajmowaną pozycję w danej walucie obcej do kształtowania się kursu złotego.

Na rynku walutowym, Bank przykłada szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągle prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Według stanu na dzień 31.12.2013 Bank nie tworzył wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego, gdyż całkowita pozycja walutowa nie przewyższała 2% funduszy własnych.

2.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmujące również ryzyko prawne.

Celem strategicznym w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym jest ograniczanie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania tym ryzykiem, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i kontroli wewnętrznej.

Ryzyko operacyjne obejmuje wszystkie istotne obszary działalności Banku, w tym produkty, procesy i systemy. Uwzględnia także czynniki wewnętrzne takie jak, struktura organizacyjna, specyfika działalności, użytkowane systemy informatyczne, specyfikę klientów, skargi klientów, jakość kadr i czynniki zewnętrzne, tj. otoczenie w którym Bank działa.

Analiza ryzyka operacyjnego przeprowadzana jest na podstawie instrukcji „Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym” oraz „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Izbicy” w cyklach kwartalnych.

W celu ograniczania ryzyka operacyjnego w Banku rejestruje się zdarzenia, analizuje straty i podejmuje działania zamierzające do ograniczania skutków zdarzeń.

Straty operacyjne rozumiane są jako konsekwencje zdarzeń operacyjnych w postaci skutków finansowych związanych z danym zdarzeniem. Straty operacyjne dzielą się na:

- straty rzeczywiste (bezpośrednie)- tj. następstwa zdarzenia operacyjnego składające się z wszystkich realnie poniesionych kosztów,
- straty pośrednie- tj. straty, których Bank nie księguje w kosztach, ale najczęściej dotyczą utraconych przychodów lub innych korzyści albo dodatkowo poniesionych kosztów,
- straty potencjalne (straty brutto)- tj. wszystkie możliwe straty, które mogą zrealizować się w przypadku wystąpienia zdarzenia (rzeczywiste i pośrednie).

W 2013 roku wystąpiły zdarzenia z oszacowaną stratą brutto w tys. zł, w podziale na kategorie zdarzeń:

Kategoria zdarzeń	Oszacowana strata brutto zdarzeń
1. Oszustwa wewnętrzne	-
2. Oszustwa zewnętrzne	-
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa pracy	18
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	5
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	-
6. Zakłócenia działalności banku i awaria systemów	18
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1

Na podstawie rejestru zdarzeń operacyjnych stwierdzono, że większość zdarzeń, które wystąpiły w 2013 roku uznaje się za nieistotne (ryzyko na poziomie akceptowalnym). Niewielka strata i niewielka częstość występowania tych zdarzeń nie stanowiła zagrożenia dla

funkcjonowania Banku. Nie były konieczne dodatkowe środki ochrony ani dodatkowe działania monitorujące. W 2013 nie wystąpiły zdarzenia o wysokiej częstotliwości i dotkliwości (ryzyko na poziomie krytycznym), wymagające podjęcia niezwłocznych dodatkowych środków ochrony lub rezygnacji z podejmowania ryzyka.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody podstawowego wyznacznika BIA na dzień 31.12.2013 roku został wyznaczony na poziomie 505 tys. zł. W 2013 roku nie odnotowano strat finansowych przekraczających bufor wymogu kapitałowego.

2.6. Ryzyko braku zgodności

Bank posiada sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności zawarte w Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Izbicy oraz w Polityce zgodności.

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest w szczególności:

1. zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi,
2. minimalizowanie negatywnych skutków nie przestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych raz przyjętych standardów postępowania,
3. dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych i wewnętrznych.

W celu minimalizowania ryzyka braku zgodności w Banku podejmowane są działania o charakterze:

1. organizacyjnym - wdrożenie zasad pomiaru oraz monitorowania ryzyka braku zgodności. W tym celu Zarząd zapewnia odpowiednią do skali i złożoności działalności, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną, dostosowaną do zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności,
2. proceduralnym - opracowanie i wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych, okresowa ich weryfikacja, przeprowadzenie szkoleń wśród pracowników oraz wprowadzenie mechanizmów kontrolnych,
3. kontrolnym - ujęcie w procedurach kontroli funkcjonalnej (bieżącej i następnej) oraz w procedurach audytu wewnętrznego zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności.

Celem pośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności.

2.7. Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe jest to ryzyko wpływu niekorzystnych zmian warunków makroekonomicznych na wynik finansowy w przyszłości, a w szczególności na adekwatność kapitałową. Bank analizuje ryzyko biznesowe wraz z analizą planu finansowego.

Ryzyko biznesowe może się przejawiać w obszarze: strategicznym i otoczenia, w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji, które mogą w konsekwencji doprowadzić do wypracowania niższego niż planowany wynik finansowy, co może być przyczyną braku realnego wzrostu funduszy własnych.

Ryzyko biznesowe w Banku rozumiane jest jako ryzyko nie osiągnięcia założonych celów ekonomicznych i pozycji rynkowej.

Realizację podstawowych wielkości z planu finansowego (w tys. zł) na koniec 2013 roku przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Plan na 2013r	Wykonanie	Realizacja w %
1. Suma bilansowa	61 200	61 076	99,82
2. Przychody z tytułu odsetek	3 838	3 793	98,83
3. Koszty z tytułu odsetek	1 100	1 104	100,37
4. Fundusze własne	9 760	9 756	99,96
5. Przychody ogółem	4 783	4 821	100,80
6. Koszty ogółem	3 950	3 938	99,70
7. Wynik finansowy brutto	900	883	98,12
8. Współczynnik wypłacalności	22,00	20,26	92,09

Z przedstawionych wyżej danych wynika, że plan ekonomiczno-finansowy Banku został zrealizowany.

Ryzyko biznesowe w Banku występuje na niskim poziomie. Na ocenę poziomu ryzyka biznesowego wpłynęło niskie ryzyko wyniku finansowego oraz realizacja przyjętej strategii działania.

3. Fundusze własne

3.1. Podstawowe informacje

Fundusze własne stanowią źródło finansowania działalności Banku i są gwarancją jego rozwoju.

Bank posiada fundusze własne odpowiadające wymogom nadzorczym oraz dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności tj. na poziomie zapewniającym stabilną sytuację ekonomiczną.

Zgodnie z art. 127 ustawy Prawo Bankowe fundusze własne Banku obejmują:

- fundusze podstawowe
- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych
- pomniejszenia funduszy własnych.

A) Fundusze podstawowe obejmują:

- zadeklarowane i opłacone udziały członkowskie
- fundusz zasobowy

Fundusz udziałów członkowskich tworzony jest z wpłat członków na poczet udziałów członkowskich w kwocie określonej statutem Banku.

Fundusz zasobowy jest funduszem niepodzielnym i tworzony jest z odpisów z zysku netto w oparciu o uchwałę Zebrania Przedstawicieli podejmowaną w ramach podziału zysku.

B) Pozycje dodatkowe funduszy uzupełniających obejmują:

- fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej

Fundusz ogólnego ryzyka jest funduszem niepodzielnym i tworzony jest z odpisów z zysku netto w oparciu o uchwałę Zebrania Przedstawicieli podejmowaną w ramach podziału zysku

C) Pomniejszenia funduszy własnych stanowią:

- wartości niematerialne i prawne według wartości bilansowej

D) Fundusze uzupełniające banku obejmują:

- kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny majątku trwałego i funduszy dokonanej na podstawie odrębnych przepisów.

Fundusze uzupełniające nie przewyższają kwoty funduszy podstawowych.

3.2. Struktura funduszy własnych

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2013 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Kwota
A) Fundusze podstawowe	9 644
- wpłacony fundusz udziałowy	400
- fundusz zasobowy	9 244
B) Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych	50
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego	50
C) Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-30
-wartości niematerialne i prawne	-30
D) Fundusze uzupełniające	92
fundusz z wyceny aktywów trwałych	92
RAZEM FUNDUSZE WŁASNE	9 756

4. Adekwatność kapitałowa

4.1 Informacje ogólne

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

Filar I Nowej Umowy Kapitałowej zobowiązuje Bank do utrzymywania kapitału regulacyjnego na trzy rodzaje ryzyk bankowych: kredytowe, operacyjne i rynkowe.

Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyka zidentyfikowane w procesie oceny adekwatności kapitałowej, dokonany według zasad dla Filaru I, w odniesieniu do:

1. ryzyka kredytowego – z zastosowaniem metody standardowej do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych,
2. ryzyka rynkowego – z zastosowaniem metod wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego oraz ryzyka wynikającego ze zmian kursów instrumentów finansowych, wartości stopy procentowej oraz cen towarów,

3. ryzyka operacyjnego – z zastosowaniem metody podstawowego wskaźnika do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych.

W ramach Filaru II Bank zobowiązany jest do dokonania oceny wszystkich rodzajów ryzyk bankowych i zapewnienia poziomu funduszy własnych odpowiadającemu poziomowi zidentyfikowanych ryzyk. Powinien również zweryfikować poziom wymogu kapitałowego wynikający z Filaru I.

4.2. Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego został skalkulowany z wykorzystaniem metody standardowej. Ekspozycje kredytowe zgodnie z załącznikiem nr 4 do Uchwały KNF 76/2010 z dnia 10 marca 2010r. (z późniejszymi zmianami) zostały zakwalifikowane do klas ryzyka przedstawionych w poniższej tabeli.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego stanowił 86,88% łącznego wymogu kapitałowego.

Poniższa tabela przedstawia kwoty (w tys. zł) stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego	60
2.	Ekspozycje wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	2
3.	Należności wobec instytucji (banki)	296
4.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	1 011
5.	Ekspozycje detaliczne	263
6.	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomości mieszkaniowej	1 554
7.	Ekspozycje przeterminowane	26
8.	Ekspozycje pozostałe	134
	RAZEM	3 346

Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według rodzaju ekspozycji na 31 grudnia 2013 roku w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg kapitałowy razem dla ekspozycji bilansowych	61 076	41 203	3 295
2.	Wymóg kapitałowy razem dla ekspozycji pozabilansowych	2 591	635	51
	Razem wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	63 667	41 838	3 346

Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego wg wagi ryzyka (w tys. zł)

Waga ryzyka	Wartość eksp. przed uwzględn. współczynników konwersji eksp. pozabilansowych	Podział skorygowanej ekspozycji pozabilansowej przez współczynniki konwersji				Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Wymóg kapitałowy dla ryzyka kredytowego
		0%	20%	50%	100%			
0%	2 169					2 169	0	0
20%	18 579		105			18 474	3 705	296
75%	12 576		264	124		12 188	9 227	738
100%	30 122		1 840	176	82	28 024	28 561	2 285
150%	221					221	332	27
razem	63 667		2 209	300	82	61 076	32 628	3 346

4.3. Pozostałe wymogi kapitałowe

Bank nie prowadzi działalności handlowej co oznacza, że wylicza wymogi kapitałowe tylko dla portfela bankowego. Zgodnie z Uchwałą KNF 76/2010 z późniejszymi zmianami, Bank Spółdzielczy w Izbicy na dzień 31 grudnia 2013r. wyliczał następujące wymogi kapitałowe:

- 1) ryzyko kredytowe – jest wyliczane metodą standardową, wg załącznika 4 do Uchwały KNF 76/2010,
  - 2) ryzyko rynkowe, które w Banku na dzień 31 grudnia 2013r. stanowiło tylko ryzyko walutowe - wyliczane zgodnie z załącznikiem nr 6 do Uchwały KNF 76/2010,
  - 3) ryzyko operacyjne jest wyliczane zgodnie załącznikiem nr 14 do Uchwały KNF 76/2010.
- Bank wyliczając to ryzyko stosuje metodę podstawowego wskaźnika – BIA.

Wymogi kapitałowe Banku na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na 31.12.2013r (w tys. zł)

wyszczególnienie	wartość
Ryzyko kredytowe	3 346
Ryzyko rynkowe	0
W tym ryzyko walutowe	0
Ryzyko operacyjne	505
Całkowity wymóg kapitałowy	3 851
Fundusze własne banku	9 756
Współczynnik wypłacalności	20,26%

5. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

Zasady wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Izbicy w myśl zapisów Uchwały 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego określone zostały w zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku: „Ogólnych zasadach polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku

Spółdzielczym w Izbicy oraz „Polityce zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Izbicy”.

Do stanowisk kierowniczych występujących w Banku w rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF zalicza się członków Zarządu: Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo-księgowych i Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych.

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze składa się z wynagrodzenia stałego – wynagrodzenie zasadnicze i wynagrodzenia zmiennego – premii.

Wynagrodzenie stałe wypłacane jest w okresach miesięcznych, premie mogą być przyznawane i wypłacane w okresach kwartalnych.

Wynagrodzenie zmienne nie może być wyższe niż 50% wynagrodzenia zasadniczego wypłaconego w kwartale, za który wypłacane jest wynagrodzenie zmienne.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego ustala Rada Nadzorcza, po ocenie efektów pracy osób zajmujących stanowiska uznane w Banku za kierownicze w oparciu o wyniki całego Banku oraz ocenę efektów ich pracy obejmującą:

- zarządzanie działalnością Banku, w tym ryzykiem,

- osiągnięte wyniki działalności, w tym jakość portfela kredytowego i płynność,

- zachowanie zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi

i przejawiającą się w stopniu wykonania zysku netto, zwrocie z kapitału własnego (ROE), jakości portfela kredytowego oraz współczynnika wypłacalności w odniesieniu do planu finansowego w poszczególnych latach podlegających ocenie oraz założeń przyjętych w Strategii Banku na dany okres.

Wynagrodzenia zmiennego nie przyznaje się lub zmniejsza się je proporcjonalnie za okres, w którym Bank prowadzi działalność ze stratą.

W Banku wypłata wynagrodzenia zmiennego nie podlegała odroczeniu z uwagi na fakt, iż w 2013 roku wynagrodzenie zmienne osób zajmujących stanowiska kierownicze stanowiło 20,16% wynagrodzenia stałego tych osób.

Sporządził: Zych Teresa

Izbica dn. 04.07.2014

Zatwierdził:

Wojewoda Marcin

/-/ Prezes Zarządu

Mazurek Grażyna

/-/ Wiceprezes Zarządu

Nożyński Mariusz

/-/ Wiceprezes Zarządu